

Tekst 1

Bankalar

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (BDDK), bankaların Cumhuriyet Altını ve ziyet altınlarının alım-satımına imkan veren bir taslak hazırladı. İnternet sitesinde yayımlanan BDDK'nın hazırladığı taslak yürürlüğe girerse, bankalar, kıymetli madenlerin alım-satımını yapabilecek. Bu kıymetli madenler, standartları ve nitelikleri açısından Hazine Müsteşarlığı veya İstanbul Altın Borsası tarafından belirlenen kriterlere uygun olmalıdır. Ayrıca, üretildikleri rafinerilerin İstanbul Altın Borsası tarafından kabul edilmesi gerekecek.

İstanbul Altın Rafinerisi (İAR) yönetim kurulu başkanı Özcan Halaç, BDDK'nın taslağına, "BDDK kime danıştı da böyle bir karar aldı bilmiyorum. Banka ile kuyumcular arasında savaş çıkaracak." diyerek sert çıktı. Özcan Halaç, Cumhuriyet Altınları 22 ayar olduğu için para tanımlamasının kullanılmadığını, bugün Darphane'nin ürettiği bir ziyet altınının yurtdışında bir bankaya

gönderilemeyeceğini ve borsada işlem yapılamayacağını belirterek: "Bu sebeple bankaların 24 ayar ziyet satma projesi, bankacıların kuyumculuk mesleğine soyunması olarak tabir edilebilir. Ziyet altını 22 ayar, külçe ve gram altın 24 ayardır. BDDK kime danıştı da böyle bir karar aldı bilmiyorum. Danışmadıkları ve araştırmadıkları apaçık belli. Kafalarına göre bankalara 'Haydi sen de ziyet altını al, sen de Cumhuriyet Altını al.' derse durduk yerde banka ile kuyumcular arasında savaş çıkacak. Yani tartışma ortamı oluşacak." dedi. Bugün bankaların, külçe

altını zaten mevduat olarak kullanabildiğini ve 24 ayar külçe altını alıp sattıklarını hatırlatan Özcan Halaç; "22 ayar Cumhuriyet Altını'na bu hakkı verirsen 14 ayar küpeye de vermen lazım. O zaman bankalar, kuyumcu dükkanı açma noktasına gelecek. BDDK'nın kesinlikle gelip sektöre danışması lazım." şeklinde konuştu.

Ekonomist Kerem Alkin ise BDDK taslağına ilişkin, "BDDK, yastık altındaki altının Türk finans sistemine bir an önce entegre olması için bu adımı atmış olabilir." değerlendirmesini yaptı. Altın ve Para Piyasaları Uzmanı Mehmet Ali Yıldırım Türk ise taslağı: "Bunun birinci gerekçesi bu konudaki kayıt dışılığını önlemektir. Bu konuda çeşitli sektörlerde çalışmalar var. Bu çalışmaların piyasaya yansımaları diye düşünüyorum." dedi. Yıldırım Türk, Türkiye'deki uygulamanın hemen kabul görmesinin veya işlerlik kazanmasının zor olduğunu ifade etti. Taslağın sektörden çok büyük tepki alacağına dikkat çeken Yıldırım Türk, "Ama uygulamada başarılı olunacağını sanmıyorum. Döviz büfelerine de daha önce altın satma müzadesi verildi. Ancak pek tutmadı." diye konuştu.

Tekst 2

Bir Yastıkta 40 Yıl

Eşinizi seviyorsunuz ama küçük bir sözle başlayan büyük tartışmalar mı yaşıyorsunuz? Büyük hayallerle başladığınız evliliğinizin sonuna geldiğinizi mi düşünüyorsunuz?

Eşinizle en az 40 yıl daha birlikte olmanız için hâlâ şansınız var... Uzun ve mutlu bir evlilik için eşinize merhamet gösterin, sevginizi hissettirin, üslubunuzu koruyun ve onu dinleyin... Bir de 'ben' değil 'biz' deyin...

Evlilikte uzun yıllar mutlu yaşamış çiftler üzerinde yapılan bir araştırmada, mutluluğun kaynağının merhamet ve karşılıklı sevgi-saygı olduğu ortaya çıktı. Araştırmaya göre çiftler arasında özellikle üslup bozukluğu evlilik ömrünü kısaltırken, eşlerin birbirine karşı olan merhamet ve sevgisi mutlu evliliğin temel taşları arasında yer alıyor.

Tartışmalarda ise kadınların öz konuşamaması ve eşine sık sık telefon ederek, 'Neredesin?', 'Ne yapıyorsun?', 'Yanında kim var?' gibi sorgulayıcı tavırları etkili rol oynuyor. Erkeklerin eşiyle sohbet etmemesi, 'çay koy', 'çocuğu sustur' gibi emir içeren sözleriyle hizmet talep etmesi de kavgalara davetiye çıkarıyor. Sağlıklı ailelerin temelinde ise paylaşılan dinî ve ahlâkî değerlerin yanında birbirini kabullenme, iletişim, dinleme ve espritüel dil yatıyor.

Araştırmasını 'Bir Yastıkta En Az Kırk Yıl' adlı kitapta toplayan aile danışmanı Rıdvan Oluç, en az 40 yıl evli kalmış 16 çiftle yaptığı uzun röportajlarının sonucunda eşler arası geçimsizliklerin temelinde insanî zaaflar olduğunu söylüyor. Kadın ve erkeğin psikolojisi, kişilik yapısı ve ruhî ihtiyaçları arasında belirgin farklar olduğuna dikkat çeken Oluç, "Erkekler genellikle 'rapor verme', kadınlar ise 'dostluk kurma' şeklinde bir konuşma tercih ediyor. Her iki konuşma şeklinde amaçlar farklıdır.

Kadınlar ilişki kurmak ve geliştirmek isterken, erkekler genellikle olayları analiz etmeye ve problem çözmeye odaklanmaktadır. Bu yüzden kadınların konuşması daha uzun olur, çünkü amacı dostluk kurmaktır ve dostluklar çabuk kurulmaz. Kadınlar konuşma sürecinde çözüm değil, yalnızca dinlenilmeyi ve anlaşılmayı bekler." diyor.

Bir erkeğin evliliğine yapacağı en iyi yatırımlardan birinin, eşini dinleme konusunda ustalaşması olduğunu vurgulayan Oluç, "Erkekler, eleştiri ya da eleştiri gibi algıladıkları sözlere aşırı hassastır. Kadın, erkek istemeden öneride bulunursa, bu, güçsüzlük ve beceriksizlik duygusu uyandırır. Bir erkekte ne yapacağını bilmediği duygusunu uyandıran kadın, onu anlamıyor demektir. Bir kadın, eşine kendisini iyi ve yeterli hissettirirse, 'kontrol bende' duygusunu yaşatırsa mutlu ve huzurlu yuvalar kurmuş olmanın en önemli tuğlasını koymuş olur." ifadelerini kullanıyor.

Evlilikte eşlerin isteklerini elde etmek veya haklı çıkmak için sarf edeceği enerjiyi kendini geliştirmeye harcaması gerektiğini vurgulayan Oluç, şu tavsiyelerde bulunuyor: "Enerjinizi eşinizin gelişimine destek olmak için kullanmayı seçmek, mutlu bir ilişkinin temelidir. Haklı olmak yerine mutlu olmayı tercih edin. Eşlerin karşılıklı tavırlarını onaylamaları, desteklemeleri, saygı ve güven duymaları gerekiyor."

Mutluluğun İpuçları

Eşinizi sevdiğinizi ve ona değer verdiğinizi sık sık belli edin. Ara sıra özel hediyeler alın. Bir arkadaşına ihtiyacı olduğunda mutlaka yanında olun. Eşinize her zaman için vakit ayırın. Eşinizle aranızdaki özel günleri mutlaka hatırlayın. Konuşurken tamamen onu dinleyin. Onunla konuşurken samimi olun. Eşinizin iyi yönlerini keşfetmeye çalışın. Onun üzüntülerini ve dertlerini dinleyin. Hiçbir zaman ikiniz de aynı anda sinirlenmeyin. Ufak tefek şeylerden dolayı birbirinize bağırıp kalbinizi kırmayın. Eleştiriniz varsa onu sevdiğinizi hissettirerek söyleyin. Geçmişteki hataları gündeme getirmeyin. Birbiriniz dışındaki hiçbir şeyi kafanıza takmayın. Gününüzü, eşinize hoş bir söz söylemeden bitirmeyin. Birbirinizi karşılarken şefkat ve sevgiyle tebessüm edin. Problemlerinizi çözmeden gününüzü bitirmeyin. Hata yaptığınızda eşinizle konuşun ve özür dileyin. Sıkıntılarınızdan eşinizi sorumlu tutmayın. İşyerinizdeki problemleri evinize taşımayın. Eve iş getirip günün stresini eşinize yansıtmayın.

Tekst 3

Türkan Şoray

49. Uluslararası Antalya Altın Portakal Film Festivali'nde Türkan Şoray, 'Ustalardan Sinema Dersleri' kapsamında Akdeniz Üniversitesi'nde öğrencilerle bir araya geldi. Türk sinemasının sultanı, "Sinema kariyerimdeki tek pişmanlığım, Güney ile bir film yapmamak. Keşke bir şeyleri zorlayabilseydim." dedi.

Antalya Büyükşehir Belediyesi ve Antalya Kültür Sanat Vakfı (AKSAV) işbirliğiyle 6-12 Ekim 2012 tarihlerinde gerçekleştirildi. Yılların birikimi olan oyunculuğun yanında, yönetmenlik ve senaryo yazarlığı deneyimlerini genç kuşaklara aktaran Türk Sineması'nın Sultanı'na öğrenciler sevgi gösterisinde bulundu.

Üniversitede Şoray'ı ağırlamaktan dolayı çok büyük gurur yaşadığını belirten Akdeniz Üniversitesi Rektör Yardımcısı Muharrem Kılıç, "Türk sinemasında, bir tarih niteliğinde, önünde eğilmemiz gereken bir oyuncuyu ağırlıyoruz. Bir yıldır bu salon açık. İlk defa bu salonu bu kadar dolu görüyorum. Bu heyecanı ve coşkuyu yaşattığınızdan dolayı teşekkürlerimi sunmak istiyorum." dedi.

Kürsüye, belediye başkanı olarak değil, eski bir öğretmen olarak çıktığını belirten Antalya Büyükşehir Belediye Başkanı AKSAV Şeref Kurulu Üyesi Mustafa Akaydın ise, "Sultanlık, soydan gelir ya da Türkan Şoray gibi halkın gönlünde olur. Dün, samimi söylüyorum Antalya'nın beşte biri sokaklarda, caddelerdeydi. 32 yıldır böyle bir coşku görmedim. Bunlar, politikacıların sağlayacağı kalabalıklar değil. Taşıma yok!" ifadesini kullandı.

Moderatörlüğünü İletişim Fakültesi Radyo, Televizyon ve Sinema Bölümü Başkanı Doç. Dr. Nurdan Akıner'in yaptığı söyleşide, fotoğraf çektirmek için adeta birbirleri ile yarışan öğrenciler, Şoray'ı ayakta alkışladı.

"Sizden aldığım bu enerji ömrümün sonuna kadar daha fazla sinema yapmama neden olacak" diyen Şoray, "İyi ki sinemacı olmuşum. Dünyanın en güzel mesleği sinema sektöründe çalışmaktır. Ayrıca, sinema, sanat dalları içinde en çağdaşı. Tam hayatı anlatıyor. Çünkü gerçeği yani bizi anlatıyor. Bir film hayatımızı değiştirebiliyor. Düşünüyorum da sinemanın insana sağladıkları sonsuz. Bu mesleği, bana seyircimin sevgisini kazandırdığı için çok seviyorum." diye konuştu.

'Türkan Şoray Yasaları' olarak bilinen kriterin eskiden toplumun değer yargıları olduğunu belirten Şoray, sözlerini şöyle sürdürdü: "Geçmiş dönemlere göre bunu değerlendirmek gerekiyor. Toplumun değer yargılarına çok saygılıyım. Ben o şekilde büyüdüm. Yıllar önce seyircimle bir bağ oluştu. Filmdeki bir sahne yüzünden, 'Sen nasıl böyle yaparsın?'

diye seyircilerim telgraflar attı. Huzursuz oldum. Ondan sonra toplum ve anlayış değişti. Aslında filmlerde yaşam var. Yaşamdaki her şey var. Sarılma da var. Her şey var. Bunları ben de biliyorum. Bunlar çok doğal, masum aşkın ifadesi. Diziler çok farklı bir yere geldi. Seyircileri kontrol ederek, tepkilerini takip ederek, ne gerekiyorsa o kadınları canlandırmaya başladım. 'Ada' filmi, Atif Yılmaz'ın Mine karakteri...Canlandırdığımız karakterlerin de değişmesi gerekiyordu. O karakterin ne yaşaması gerekiyorsa, önemli olan belli bir estetik görüş içerisinde, gerektiği şekilde, aşırı sahneye kaçmadan, konunun içinde geçiyorsa çok normal. Bundan sonra da öyle bakıyorum. Oyuncu her rolü oynamalı. Ama bu benim için en büyük eleştiri oldu. Mesela fettan açık bir kadını oynamayı istemedim."

Kadir İnanır, Güldüğünde Dünya Aydınlanırdı

Şoray, bir öğrencinin "Rol aldığınız erkek oyuncuların en çok hangisi sizi etkiledi? En çok hangisini beğeniyorsunuz?" sorusuna şöyle karşılık verdi: "Cüneyt Arkın çok kibardı. Ben geldiğimde hemen bacıklarını indirir, ceketini düğmelerdi. Ediz Hun filmleri ise çok matraktı. Tarık Akan, bir çocuk gibi, en ciddi sahnede bile bir şeyler yapardı. Muzipti. Kadir (İnanır) ise inanılmaz, çok güzel güler. O güldüğünde dünya aydınlanırdı. Böyle uzun uzun bakışırdık. Onun dışında bir şey olmazdı. Kamera önündeydi her şey. Kadir'e de Tarık'a da aşık oluyoruz ama onlar da sanırım bana aşık oluyordu."

Sultanın Tek Keşkesi

Bir seveninin Yılmaz Güney'i sorması üzerine Şoray, "Sinema kariyerimdeki tek 'keşke' pişmanlığım, Güney ile bir film yapmamak. Keşke bir şeyleri zorlayabilseydim. İnanılmaz; karşılaştığında bu kadar mı insan etkisinde kalır. Kitabımda da, yazdım. İlk karşılaştığımızda da yaralı, garip bir bakışı vardı. Sevgi dolu. Uzun uzun iki kez bakıştık. Ne olduysa, üstünde durmadığım için ben de kendime kızıyorum. Birlikte bir film yapsaydım!" diye konuştu.

Yanlış yapa yapa doğruyu bulmaya çalıştığını ve yeteneğın olmasının yanında eğitimin de önemli olduğunu belirten Şoray, sözlerini şöyle sürdürdü: "O zaman daha baştan kazanıyorsunuz. En önemlisi kendinizden emin başlıyorsunuz. Eğitim olduğu zaman ispat etmek aşamalarını geçiriyorsunuz. Gözümü alamıyorum, dünya şaheseri güzelliklerden. Hepsisi de eğitimli üstelik."

Tekst 4

Kahve Falı Nasıl Bakılır?

Yorulduunuz. Sıkıldınız. Şöyle güzel okkalı bir Türk kahvesini hakkettiniz değil mi? Hadi kahveyi içtiniz, diyelim. Kahve içildikten sonra fal bakmamak olmaz. İnsanoğlunun bitmeyen merakı: Geleceği bilmek. Kahveyi fincanın hep aynı noktasından içmişsiniz. Fincan çoktan ters çevrilmiş bile... Tabii önce bir dilek tutmuşsunuz. Aman dilek tutarken unutmayın; fincan başınızın üstünde saat istikametinin tersi yönünde üç kez çevrilmeli... Şimdi ara sıra parmağınızla fincanın ısınıyı yokluyorsunuz. Üzerine metal konarak çabuk soğuması da sağlanabilir fincanın. Ayrıca bu metalin, fincan içinde çıkabilecek kötülükleri uzaklaştırdığına da inanılır. Bazı falcılara göre de bu metal orada 'gelecek ile ilgili negatifliği önlesin diye' fincan üzerine konurmuş.

Tamam sizin fincanınız soğumuş. Işığı arkanıza alarak oturun, fincanı çevirin ve fincanda kalan telvenin şekillerinden falınıza bakmaya başlayalım artık.

- Fincan ya da tabak falında ilk önce telvenin rengine bakılmalıdır. Şayet telvenin rengi koyu ise 'dilediğiniz olamayacak' demektir, fakat bunu fincanın içindeki şekiller değiştirebilir. Eğer renk açık ise dileğinize kolay kavuşacaksınız. Ne açık ne de koyuysa, 'muradınız eninde sonunda olacak' demektir. Fal bakıldıktan sonra fincan açık bir biçimde bırakılmalıdır; eğer kapatılır ise fal bozulmuş sayılır. Hem unutmayın, aynı fincana bir kereden fazla bakılmaz. Yine falı bozarsınız.
- Fincanın sapından başlayarak hayali diklemesine bir çizgiyle fincanın içini iki kısma ayırın. Sonra bu çizgiyi bu kez enlemesine yine hayali bir çizgiyle bölün. Dört parça elde etmiş olacaksınız. Diklemesine çizginin sağ tarafındaki semboller pozitif, sol tarafındaki semboller ise negatif yorumlanır. Fincanın dibine doğru olan semboller uzun bir zaman sonra gerçekleşecektir. Enlemesine çizginin üstündekiler ise yakın zamanda gerçekleşecektir.
- Fincanı elinize aldığınızda hafifçe parmaklarınızın ucunda tutacaksınız. Fincanı öne arkaya hafifçe eğerek iç çeperlerdeki telve lekelerine, gölgelerine bütün dikkatinizi vereceksiniz.
- Şimdi burada yapılacak ilk şey telve şekillerine yoğunlaşmak. Bunun için fincanın dibine, orta noktasına bakacaksınız; daha sonra fincana dudaklarınızı değdirdiğiniz yerden başlayarak saat yönünde ağır ağır bir tur attıracaksınız. Şekillerden uyarı sinyalleri gelmeye başlar. Yine dudağınızı değdirdiğiniz yerden başlayarak, kendinizi şekillerin gizli mesajlarına bırakabilirsiniz artık.
- (Kahve falına baktığınız kişi hakkında bilinçaltınızdaki mesajları hatırlamalısınız. Falına baktığınız kişi ile fincandaki şekiller arasında derhal ilgi kurarak titreşimsel enerji oluşturmalsınız; en kısa zamanda benzetme, sonra da yorum yapmalısınız. Kendi falınıza bakıyorsanız iç sesinize kulak vereceksiniz.)

Semboller ve Yorumları

Hayvan

Hayvanların çeşitlerine bağlı birçok yorum vardır. Bu yorum iyi de kötü de olabilir. Örneğin; bir yunus görmek çok iyidir. At görmek, asaletle ilgilidir. Kuş, haberdur. Balık, parasal olarak gelen kısmeti gösterir. Maymun, şüpheciliği; yırtıcı hayvanlar, hırsı sembolize ederler.

İnsan

İnsan şekilleri kadın olursa dedikoduyu, erkek olursa parayı sembolize eder. Ama tabii ki daha detaylı şekiller de sembollerini değiştirebilir.

Bitkiler

Kismet, kader ve gönül işlerini sembolize eder. Bunda da bitki çeşitlerinin yorumları çok farklı olur. Papatya aşkın, yonca sevginin, gül romantikliğin sembolleridir.

Eşyalar

Taşınır veya taşınmaz eşyalar farklı yorumlara yol açar. Örneğin; bina görmek yer almayı, hareket eden bir araba görmek, bulunduğu yöreden yer değiştirmek anlamını taşımaktadır. Buzdolabı görmek evde sert bir hava estiğini, çamaşır makinesi görmek hane içerisinde işlerin oldukça karışacağına işaret eder. Soba görmek, hane içerisine yakın ise, evdeki havanın iyi olacağı anlamına gelir.

Şekillerden Yorumlar

Acaba kahve falında hangi şekiller neyi işaret ediyor?

1. Kısa düz, yatay çizgi

Bu işaret size yük ve eşya geleceğini haber verir.

2. Fiyonk

Yakında mutlu bir olay var, nişan gibi...

3. Daire

Şansınızın açılacağına işaret eder. Evlenme işlerinizin yoluna gireceğini, seviyenizin yükseleceğini de haber verir.

4. Ortadan çizgiyle ayrılmış dikey çizgi

Devlet veya mahkemedeki bir işinizin isteğinize göre sonuçlanacağını haber verir.

5. Yukardan aşağıya dalgalı iki çizgi

Deniz yolu işaretidir. Yakında deniz yoluyla bir seyahate çıkacağınızı veya iş için deniz yolu olan bir yere gideceğinizi bildirir.

6. Küçük, serpme noktalar

Parayı haber verir. Bugünlerde elinize para geçecek demektir.

7. Kare

Mutlu bir evliliğe veya aile topluluğu içinde mutlu günlerin başlangıcına işaret eder.

8. Dik kısa çizgi

Karayoluna çıkacağınızı ve dönüşünüzün çok şanslı olacağını haber verir.

9. Çelenk

Başarı işaretidir. Büyük bir gayretle çalışacağınızı ve sonuçta üstün bir başarıya ulaşacağınızı gösterir..

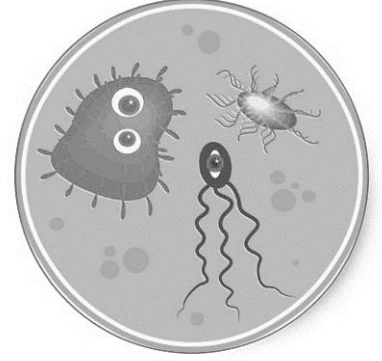
10. Üçgen

Bir hediye gönderileceğine işarettir. Elinize kolayca geçecek parayı da haber verebilir.

Tekst 5

Bütün Mikroplar Zararlı Mıdır?

Geçirdiğimiz her ateşli hastalığın, her burun akıntısının, ağrının, acının, soğuk algınlığının, gribin arkasında bir mikrop vardır. Bu rahatsızlıkların tam ortasına düşmüşken aklımızdan bunların nedeni olan mikropları çıkarmamız pek mümkün olmaz. Bütün mikroplar bize zarar vermez. Mikroplar (bakteriler, virüsler, parazitler ve benzeri gibi.) konusunda daha fazla bilgi edinerek onlara yakalanma riskinizi azaltmaya ne dersiniz?

Mikroplar: Bir sürü minik istilacı

Bakteriler, virüsler ve diğer bulaşıcı canlılar, kelimenin tam anlamıyla her yeredir. Onları havada, yiyeceklerin üstünde, bitkilerde, hayvanlarda, toprakta, suda, her türlü yüzeyde hatta kendi vücudumuzda bulmamız mümkündür. Mikroplar, tek hücreli canlılardan metrelerce uzunluğa erişebilen parazit kurtlarına kadar değişik büyüklükte olabilirler. Dediğim gibi, bu canlıların çoğu bize zarar vermez. Bağışıklık sistemimiz, bizi bu enfeksiyon etkenlerinin birçoğuna karşı koruyacaktır; ancak bakteriler ve virüsler inanılmaz düşmanlardır, çünkü bağışıklık sistemimizin savunma hatlarını yarmak için sürekli bir değişim içindedirler.

Bakteriler

Bakteriler, tek hücreli canlılardır. Sadece mikroskopla görülebilirler. O kadar miniktirler ki binlercesini ucuca dizseniz bir kurşun kalemin ucundaki küçük silginin büyüklüğüne bile zar zor erişirler. Çubuk, küre veya sarmal şekindedirler. Kendi kendilerine yeten canlılardır; çoğalmak için başka bir canlıda bulunmaları gerekmez ve bölünerek çoğalırlar. Dünyanın en eski yaşam biçimleri olan bakteriler, birçok ortamda büyüüp gelişecek şekilde evrim geçirmişlerdir. Bazıları kızgın sığağa veya dondurucu soğuga bana mısın demez. Bazıları, insanlar için öldürücü düzeyde radyasyon altında bile hayatta kalabilir; yine de bakterilerin birçoğu, sağlıklı bir insan vücudunun mutedil ortamını tercih eder. Bütün bakteriler zararlı değildir. Gerçekte bakterilerin %1'inden daha azı hastalığa yol açar ve vücudumuzda yaşayan bakterilerin bazıları sağlığa yararlıdır. Mesela *Lactobacillus acidophilus* (bağırsaklarımızı mesken tutmuş, zararsız bir bakteri) yiyecekleri sindirmemize yardımcıdır; hastalık yaratan bazı canlıları imha eder ve vücudumuza besin maddesi sağlar. Ama vücudumuza bulaşıcı bakteriler girerse hastalık meydana gelebilir. Bunlar hızla çoğalır ve 'toksin' dediğimiz, bakteriler tarafından istila edilmiş dokulardaki belli hücrelere zarar veren, güçlü kimyasal maddeler üretir. Bizi hasta eden, budur. Belsoğukluğuna yol açan mikrop (gonokok),

istilacı bakteriye güzel bir örnektir. Escherichia coli ya da E. coli olarak bilinen bakteri, genellikle mikrop bulaşmış yiyeceklerle alınır ve şiddetli mide-bağırsak hastalığına neden olur. Kendi aramızda kısaca 'beta' dediğimiz ve boğaz iltihabı yapan mikrop da bir bakteridir.

Virüsler

En basit şekli ile bir virüs, bir miktar genetik madde (DNA veya RNA) ile genetik maddenin içinde bulunduğu kapsülden ibarettir. Virüsler, bakterilerden de küçüktür. Virüsü bir futbol topu olarak düşünürseniz bakteri onun yanında küçük bir tepe, vücudumuzu oluşturan milyonlarca hücrenin yalnızca biri de bir stadyum büyüklüğünde olmalıdır.

Bir virüsün başlıca misyonu çoğalmaktır; ancak bakterilerin aksine, virüsler kendi kendilerine yeter canlılar değildir, yani çoğalabilmek için içinde konaklayacakları bir eve - bu da bizim vücudumuz oluyor- ihtiyaç duyarlar. Virüsler vücudumuzu istila ettikleri zaman hücrelerimizin bazılarında girip denetimi ellerine alırlar ve 'konakladıkları' hücreye ihtiyaçları olan şeyler her neyse, hücreye onu ürettirirler. İçinde konaklanan hücre, bu süreç içinde parçalanır. Çocuk felci, 'AIDS' ve nezle; virüslerin meydana getirdiği hastalıklardandır.

Mantarlar

Küf, maya ve toprak mantarları gibi tipleri vardır. Bazıları çok hücreli olup gözle görülebilse de, genellikle tek hücreli olan bu canlılar, bakterilerden biraz daha büyüktür. Yediğimiz türden mantarlar bizi enfekte edemez; ama bazı mayalar ve küfler eder.

Mantarlar havada, suda, toprakta ve bitkilerin üzerinde yaşar.

Vücudumuzda da bizi hasta etmeden yaşayabilir. Bazı mantarları gayet yararlı işler için kullanırız: Mesela vücudumuza girmiş bazı zararlı bakterileri öldürmek için kullandığımız penisilini bir mantar yapmaktadır. Ekmek, peynir ve yoğurt gibi bazı olmazsa olmaz yiyeceklerimizin üretimi için de mantarlara ihtiyaç duymaktayız.

Başka mantarlar yararlı değildir ve hastalık yapar. Enfeksiyona neden olan Candida isimli mantar, buna örnektir. Candida bebeklerde, antibiyotik almakta olan kişilerde ve bağışıklık sistemi zayıf kişilerde pamukçuğa ve ağız yaralarına neden olur. Bebeklerdeki pişiklerin önemli bir kısmının da nedeni Candida'dır.

Tekst 6

Çocuk Yetiřtirmenin Formülü

Geceleri ebeveyniyle yatmaktan vazgeçmeyen, arkadaşlarıyla bulunduğu ortamlarda bile onlarla oynamak yerine anne-babasının yanında durmayı tercih eden çocukların güven duygusunun gelişemediği ve ebeveynine bağımlı kaldığı konusunda ana babaları uyararak Uzman Psikolog Yüksel Artar,

“Çocukların sağlam bir kişilik kazanmaları için ‘aile sevgisi ve desteği’ kadar ‘ebeveynlerin tutumları’ da çok önemlidir” değerlendirmesini yaptı. Kızınız yemeğini sürekli sizin yedirmenizi istiyor, geceleri sizinle yatmaktan vazgeçmiyor ya da oğlunuz arkadaşlarının doğum gününde bile onlarla oynamak yerine sizin yanınızda durmayı tercih ediyor, kendisine bir şey sorulduğunda yanıt vermek yerine arkanıza saklanıyorsa dikkat edin, size bağımlı ve güvensiz bir çocuk yetiştiriyor olabilirsiniz. Ayna Eğitim ve Psikolojik Danışmanlık Merkezi’nden Uzman Psikolog Yüksel Artar, çocuklarda kendine güven ve bağımsızlık duygusunun gelişiminin önemine dikkat çekerek, “Her çocuğun doğduğu andan itibaren sevgiye ihtiyacı vardır. Çocuklarda kendine güven ve bağımsız davranışların gelişimi ilk üç yıldaki anne-çocuk ilişkisiyle yakından bağlantılıdır. Çocuğun annesinden sorunsuz şekilde ayrılma aşamasına gelebilmesi için öncelikle gelişiminin ilk evrelerinden itibaren anne-çocuk arasında sağlıklı bir bağ kurulmalıdır.” uyarısında bulundu.

İlk Üç Yıl Hayati Öneme Sahip

Yeni doğan bebeklerin ilk aylarda içe dönük olarak yaşadığını hatırlatan Yüksel Artar, şu değerlendirmeyi yaptı: “Bebeklerin tüm fiziksel ihtiyaçları yetişkinler tarafından karşılanır. Bebeğe göre anne ile kendisi bir bütündür. Bu yakınlığın bebek açısından tatmin edici düzeyde yaşanması önemlidir. Bu evrede anne, bebekten hiç ayrılmamalı ve özellikle araya duygusal ve fiziksel mesafe girmemelidir. Bebeğin ihtiyaçlarının yeterli şekilde karşılanması ‘temel güven’ duygusunu geliştirir. Hareketlenme ile birlikte yürümeye başlayan bebek dünyayı farklı açıdan görür, çevresini incelemeye ve keşfetmeye çalışır. Ancak, anneyi gözünün önünden her kaybettiğinde, endişe duyarak anneye geri döner, sonra tekrar uzaklaşır. Bu arada kendi sınırları ile annenin sınırlarını, kendi içinde oluşturmaya çalışmaktadır. Annelerin bu dönemde çocuğun endişe ile geri dönüşünü; sakinçe, şefkatle karşılaması ve güven vermesinin gerekliliği kadar tekrar uzaklaşmasına teşvik etmesi de o kadar önemlidir. Üç yaşından sonra duygusal ve sosyal olgunlaşma artar. Çocuk anneyi zihninde yaşatmaya başladığından ayrı kalmaya daha fazla tahammül gösterebilir.

Çocuk, artık evden ayrılarak anaokulu gibi sosyal bir ortama daha kolay uyum sağlayabilecek düzeye gelir.”

Çocukların bağımsızlığını elde etmesinin önündeki engeller hakkında da bilgi veren Yüksel Artar, bu engelleri şöyle sıraladı: “Annenin bilinçli ve bilinçsiz olarak, çocuğun kendisinden uzaklaşmasına izin vermemesi, çocuğun önemli bir sağlık sorunu nedeniyle bakıma ve desteğe ihtiyaç duyması, yetişkinlerin kendi kaygı ve korkularını çocuklarına yansıtması, ebeveynlerin kendi anne-babalarına bağımlılıklarını sürdürmesi.”

Yüksel Artar, ebeveynlere şu önerilerde bulundu:

“Bebeklikte sağlıklı bir güven duygusu geliştirilmeli. Çocuk, yaşına ve becerilerine uygun sorumluluklar almaya yönlendirilmeli ve cesaretlendirilmeli. Çocuğun makul olmayan isteklerinin neden yerine getirilemediği açıklanarak, çocuk ikna edilmeli. Çocuğun kendi başına oynamasına ve oyalanmasına fırsat vermek konusunda kararlı davranılmalı. ”

Tekst 7

Belediye, Halkı Araba Almaya Mahkum Etti

Fatih Sultan Mehmet Köprüsü ve Haliç Köprüsü'nde bir hafta önce başlayan bakım çalışmaları İstanbul trafiğini felç etti. Trafik çilesine çare arayan İstanbullulara, Karayolları Genel Müdürü kenti terk ederek, tatile gitmelerini tavsiye etti. İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Kadir Topbaş ise "Toplu taşıma araçlarını kullanın." çağrısında bulundu. Konuyla ilgili görüştüğümüz uzmanlar, köprü tadilatının ön çalışma yapılmadan başlatıldığını savunurken, mega kentteki toplu ulaşım sıkıntısına dikkat çektiler.

"Ulaşım sorunu çözülemeyen bir kentin trafik sorunu çözülemez" diyen ulaşım uzmanı Prof. Dr. Ergun Gedizlioğlu, "Köprü bakıma alındı, trafik sıkıştı" yorumlarına katılmadığını belirterek, "Köprü bakımının yol açtığı trafik sorunu, İstanbul'un her gün yaşadığı trafik sorununun yanında deveye kulak kalır." ifadesini kullandı. Prof. Gedizlioğlu şunları söyledi; "Kış aylarını düşünün; köprü trafiği sanki çok mu açıldı? Bu şu anlama geliyor: İstanbul'da ciddi bir trafik sorunu vardır. Belediye Başkanı "Toplu taşıma aracı kullanın." diyor. Peki bu insanlar hangi toplu taşıma araçlarını kullansın? Varolan toplu taşıma araçlarını kullananlar, hangi şartlarda yolculuk yaptıklarını bir düşünsünler? İstanbul'un trafik sorunu burada başlıyor. Böylesine büyük bir kentte bir ulaşım sistemi ağı yok." dedi.

Yığılma Olmazdı

Toplu ulaşımındaki yetersizliğin İstanbul'da araç sahibi olmayı zorunluluk haline getirdiğine dikkat çeken Prof. Gedizlioğlu, "İstanbullular mecburen araba alıyor. İnsanlar paraları olmasa bile, üç kuruşu bir araya getirip derme çatma da olsa bir şekilde bir araç sahibi oluyor, olmak istiyor. Oysa bir ulaşım sistemi ağı olsaydı, bu zorunluluk ortadan kalkar ve trafikte böylesine yığılma olmazdı." diye konuştu. Çalışmalarda aksaklıklara da dikkat çeken Prof. Dr. Ergun Gedizlioğlu sözlerini şöyle sürdürdü; "Bir yolu bakım çalışmasına alacağınız zaman sadece o yolun girişi kapatılmaz. Bölgenin kapasitesine göre, kilometrelerce önceden çalışmalar yapılır, yol daraltılır ve o bölgeye yığılma önlenir. Bunu da trafik mühendisleri yapar. Maalesef köprü tadilatından önce bu çalışmalar yapılmadı. Çünkü Karayolları'nda işini iyi yapabilen bir trafik mühendisi yok."

Planlamadan Yoksun

İstanbul Büyükşehir Belediyesi Eski Başkanı Prof. Dr. Nurettin Sözen, Boğaz Köprüsü'nde yapılan tadilatı 'çağdaş planlamadan yoksun' olarak değerlendirdi. Prof. Dr. Sözen şunları söyledi; "Tabii ki Boğaz Köprüsü'nün tamir edilmesi gerekiyordu ama daha iyi planlanarak bu tamir yapılabilirdi. 3 ay süreyle İstanbul halkı sıkıntı yaşayacak. Ayrıca İstanbul Büyükşehir Belediyesi, kent hayatını ilgilendiren böyle bir konuda tek başına karar almamalıydı. Kurumlar arasında bir diyalog sağlanmalı; Karayolları Genel Müdürlüğü ciddi bir hazırlık yapmalıydı."

Bilirkişilere Danışılmıyor

Ulaştırma Uzmanı Profesör Dr. Zerrin Bayraktar da İstanbul Belediyesi'nin bir plan doğrultusunda çalışmadığını ifade etti. Bayraktar, "Akşam yatıp, sabah bir kararla kalkıyorlar. Sonuçları daha vahim olunca yani insanlar sıkışınca da ani verilen başka bir kararla farklı bir çalışmaya girişiyorlar. Ortada plan yok program yok. Bu çalışmaların sonucu da İstanbullu'ya maddi manevi külfet oluyor. Üstelik bu çalışmalarını yaparken bilirkişilere, üniversitelere danışmıyorlar. Teknoloji artık çok ileri, köprü bakıma alınmadan önce ciddi bir çalışma yapılsaydı, insanlar mağdur olmazdı." ifadesini kullandı.

Tekst 8

Balkanlar

Bulgaristan'da bulunan Osmanlı vakıflarına ait 300 civarında eserin endeksi çıkarıldı. IRCICA'nın yaptığı bu çalışmadan da faydalanılarak ülkedeki İslamî eserler azınlık konumundaki Müslüman cemaatine devredilecek. Vesika olarak Osmanlı tapuları gösterilecek. Benzer çalışmanın Yunanistan ve Makedonya gibi diğer Balkan ülkelerinde de yapılacağı açıklandı.

İslam, Tarih, Sanat ve Kültür Araştırma Merkezi (IRCICA) Bulgaristan'daki Osmanlı eserlerinin, Müslüman cemaatine teslimi için önemli bir çalışmaya imza attı. İstanbul merkezli IRCICA, Osmanlı vakıflarıyla ilgili 300 civarında vakfiyenin özetini çıkartıp yayına hazırladı. Birkaç ay içerisinde basılacak bu çalışma sayesinde, Bulgaristan'daki İslamî eserlerin ülkedeki Müslümanlara ait olduğu netleşecek. Bulgaristan Müslümanları, böylece kendi vakıf eserlerinin nerede olduğunu rahatlıkla bulabilecek. Bunun yanı sıra ellerindeki Osmanlı tapuları ve tarihî vesikalarla vakıf mallarının mülkiyeti üzerinde hak iddia edebilecek.

Bulgaristan'daki bazı İslam eserleri ve yerleri

Hacı Veyssel Camii	Cebel
Mustafa Paşa Köprüsü	Cisri
Saat Camii	Eskicuma
Hüdavendigâr Camii	Filibe
Paşa Camii	Pazarcık
Seyyid Mustafa Paşa Camii	Ruscuk
Kurşunlu Camii	Sillistre
Seyfullah Efendi Camii	Sofya
Serif Halil Paşa Camii	Sumnu
Bedesten	Yanbolu

2002 yılında Dinler Yasası'nda yapılan değişiklik uyarınca Bulgaristan'daki Osmanlı eserlerinin Müslüman vakıflarına devredilmesi gerekiyor. Sofya yönetimi de yıl sonuna kadar azınlık vakıflarının başvurmaları halinde mülkiyet devriyle ilgili çalışmaya başlanacağını açıkladı. IRCICA Genel Müdürü Halit Eren, vakıflarla ilgili hazırladıkları envanterin içeriğini Bulgaristan Müslümanları'na gönderdiklerini söyledi. "Başvuru süresinin kaçırılmaması için çalışmamızı basılmadan gönderdik." diyen Eren, benzer faaliyetleri Yunanistan ve Makedonya gibi diğer Balkan ülkelerinde de yapacaklarını kaydetti.

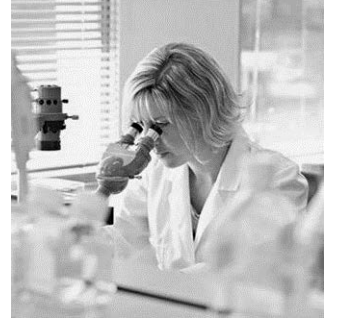
Bulgaristan Müslümanları'nın temsilcisi konumundaki Yüksek İslam Şûrası Başkanı Şabanali Ahmet de, IRCICA'nın çalışmalarının bu yılın sonundan itibaren başlayacakları hukuki mücadelede destek sağladığını doğruladı. Şabanali Ahmet, "Bu eserlerin Müslüman vakıflarına ait olduğunu gösteren resmi belgeler, Bulgar mahkemelerinde delil olarak kullanılacak."

dedi. Ahmet, yasa değişikliğinin yapılmasından bu yana geçen 10 yıllık sürede 200'e yakın vakıf eseri için dava açtıklarını ifade etti. Osmanlı vakfiyelerinin yanı sıra imparatorluğun yüzyıllar boyunca tuttuğu tapular da Bosna-Hersek, Makedonya, Yemen, Etiyopya-Eritre ve Filistin'de güncel anlaşmazlıkların çözümünde kullanılmıştı. IRCICA Genel Müdürü Halit Eren, Yıldız Sarayı'nda bulunan merkezin diğer çalışmalarıyla ilgili de bilgi verdi. Eren, dünyanın değişik bölgelerinde el sanatları, sanat, tarih, medeniyet konularında uluslararası kongre düzenlediklerini ve buralarda yapılan tebliğlerin basıldığını anlattı. Bosna-Hersek'teki Mostar Köprüsü'nü restore ettiklerini belirten Eren, buradaki tecrübelerini Kudüs'teki İslam eserleri için kullanmak istediklerini ve Kudüs 2015 projesini başlattıklarını dile getirdi. Eren, Abdülhamit Han'ın kullandığı Yıldız Sarayı'nda faaliyet göstermelerinin hem IRCICA'nın bünyesinde bulunduğu İslam İşbirliği Teşkilatı (İİT) için hem de Türkiye için diplomatik bir avantaj sağladığının altını çizdi. Dünyanın birçok ülkesinden ziyaretçiyi kabul ettiklerini ve adeta diplomatik bir misyon üstlendiklerini söyleyen Eren, "IRCICA, İstanbul'a gelen devlet adamı ve liderlerin uğrak yeri haline geldi. Hiçbir yere gitmeyen Suudi prensler merkezimizi ziyaret ediyor, görüşmeler yapıyor." diye konuştu. Eren, İİT ve ABD arasındaki ortak çalışmalar için ABD Dışışleri Bakanı Hillary Clinton'un da birçok lider ve devlet adamı gibi IRCICA Merkezi'ni ziyaret ettiğini söyledi. Yıldız Sarayı silahhanesini restore ederek kütüphaneye çevirdiklerini hatırlatan Eren, halka açık kütüphanede farklı dillerden 70 binden fazla kitabın okuyucunun hizmetine sunulduğunu kaydetti.

Tekst 9

Genetiğe Uygun Tedavi Geliyor

Dünyada bile çok yeni bir kavram olan ve kişinin genetik yapısına uygun tedavinin yapıldığı 'Bireye Özgü Tedavi' üzerine çalışan 36 bilim insanının çalışmaları, Türkiye'de ilk kez uluslararası nitelikli bir konferansta tanıtıldı.

Anadolu Üniversitesi'nin ev sahipliğinde düzenlenen programla sağlığın geliştirilmesi için onkoloji, psikiyatri, kardiyoloji, beslenme, bulaşıcı hastalıklar ve yeni genetiğe özel önem verilerek öngörüselsel, koruyucu, bireysel ve katılımcı tedavide **31** önemi ve uygulamaları vurgulandı.

İnsan Genomik Değişkenlik Projesi 2. Başkanı Prof. Dr. Graham Taylor'un onursal konuşmacı olduğu program kapsamında 36 ulusal ve uluslararası tanınmış konuşmacı yer aldı.

Program sonunda yapılan sınavda uluslararası kabul gören Sürekli Tıp Eğitimi (CME) tarafından kredilendirilen bir sertifika verildi.

Genetik Farklılık

Organizasyon Komitesi Başkanı Dr. Candan Hızel, etkinlikle ilgili Anadolu Ajansı (AA) muhabirine yaptığı açıklamada, öngörüselsel ve bireye özgü tedavinin 'her hastanın kendine ait özel bir biyolojik yapısı olduğu' felsefesinden hareketle bireyin sadece **32** yapısına ait bilgilerle değil, fakat, beslenme, yaşam tarzı ve çevre etmenleri ile birlikte incelenmesine dayandığını anlattı.

Bireye özgü tıbbın 'hastalık merkezli tedavi' kavramından, 'insan merkezli tedavi' kavramına geçişi sağladığına işaret eden Candan Hızel, böylece rutin tıp ve eczacılık uygulamalarında tedavinin bireysel yaklaşımı kolaylaştırdığını söyledi.

İnsan Gen Projesi'nin 2003 yılında tamamlanmasıyla birlikte gelişen genetik bilgilerin genlerdeki farklılıkların ilaçlara verilen tepkiler üzerinde etkili olduğunu ortaya koyduğunu dile getiren Candan Hızel, genetik yapıdaki mutasyonların, ciddi yan etkilere veya **33** başarısızlıklara neden olabildiğini belirtti.

Tek Beden Yaklaşımı

Dr. Candan Hızel, genlerdeki farklılıkların sonucu olarak herkesin vücudunun değişik maddeleri farklı şekillerde kabul ettiğini, bunun da her bireyin ilaç kombinasyonlarına ve beslenme şekillerine 34 tepkiler verdiği anlamına geldiğini kaydetti.

Bu yüzden, başka birinde iyi sonuç veren bir ilacın, bir başkası için iyi olmayabileceği gibi zararlı bile olabileceğini vurgulayan Candan Hızel, genetik analizlerin, ilaçlara verilecek tepkileri bilimsel verilere dayanarak 35 saptayabileceğini bildirdi.

Modern tıptaki önemli ilerlemelere rağmen doktorların ilaç dozajını deneme-yanılma metoduyla tespit ettiğini ifade eden Hızel, şöyle devam etti: "Herkes uyan tek beden yaklaşımı sistemi uygulanıyor ve bu uygulama birçok hastada önemli ilaç reaksiyonlarına yol açabilir. Türkiye ve diğer ülkelerde ilaç kullanımı çeşitli sorunları birlikte getirdiğinden ilaçların yan etkileri temel bir 36 kaynaklanan problemdir. Aynı zamanda yetersiz ve yanlış ilaç tedavisi, ülke ekonomisi bakımından önemli masraflara yol açmaktadır. Ayrıca milyonlarca kişi bu yetersiz ve yanlış ilaç tedavisi sonucunda ortaya çıkan önemli ilaç reaksiyonları yüzünden hastanede yatmakta ve hatta 37 kaybetmektedir."

Dr. Hızel, farmakogenetiğin, kişilerdeki genetik farklılığın ilaçlara karşı yanıtı üzerinde çalıştığını ve bu konuda dünyanın sayılı araştırmacılarının Eskişehir'deki programa gelmesinin çok önemli olduğunu sözlerine ekledi.

Tekst 10

Böcek Deyip Geçmeyin

Yazılı ya da görsel medyada makro böcek fotoğrafları görmüş müydünüz? Cevabınız 'evet' ise, kimi zaman tiksindiğimiz bu canlıların detaylarında ne muhteşem güzellikler bulunduğunu biliyor olmalısınız. Böceklerin tasarım olarak estetik görünüşleri kadar, bedenlerindeki sistemler de çok dinamik bir yapı sergiler.

Massachusetts Üniversitesi'nden Elizabeth Brainerd böcekler konusunda şu ilginç yorumu yapar:

“Karıncaların ve arıların ayakları hayret verici bir şekilde kompleks yapılardır. Mikroskopla incelendiğinde, her bir ayak boğanın boynuzlarına benzeyen bir çift pençeye sahiptir. Bu pençelerin arasında yerleşmiş olan, arolium adı verilen yapışkan ayak yastıkları vardır. Böcek bir yüzeyde koştuğu zaman pençeler yüzeyi yakalamaya çalışıyorlar. Eğer pençeler yüzeyi yakalayamazsa geri çekiliyorlar ve devreye yapışkan yastıklar giriyor. Ayak yastığı hızla açılıyor ve kanla şişiyor ve pençelerin arasından çıkarak yapışkan yastığın yüzeye yapışmasını sağlıyor. Daha sonra sönüyor ve geri katlanıyor. Bütün bu işlem sadece saniyenin on veya yüzde biri kadar bir sürede tamamlanıyor ve böcek hızla ilerlerken, şimşek gibi, aynı işlem her adımda tekrarlanıyor. Ayrıca ayak yastığı, ıslak bir kağıt parçasının pencere camına yapışması gibi, böceklerin yumuşak yüzeylere yapışmasını sağlayan bir sıvı salgılar.”

Böceklerin diğer tüm organları gibi antenlerinin de özel bir tasarımı vardır. Bu canlılar çevrelerinde olup biten olaylardan antenleri sayesinde haberdar olurlar. Haberleşmek için kullandıkları kimyasallar antenler tarafından yakalanır ve analiz edilir. Antenler kimi zaman dokunmaç olarak değerlendirilse de asıl görevleri, böceğe hassas bir koku duyusu sağlamaktır. Antenin üzerinde çok sayıda koku siniri sıralanmıştır. Bu sayede böcek, yiyecekleri koklar, karşı cinse ait feromon adı verilen kimyasal habercileri veya koku taşıyan molekülleri tespit eder.

Antenler karınca, balarısı gibi böceklerde, kimlik belirleme ve kimyasal iletişim için de kullanılır. Bu canlılar karşı tarafa antenleriyle dokunarak aldıkları kimyasal sinyalleri analiz eder ve karşı tarafın dost mu yoksa düşman mı olduğunu tespit ederler.

Sivrisinekler antenleriyle sesleri de yakalayabilirler. Ayrıca antenler estetik bir görüntünün oluşmasında da önemli bir role sahiptirler. Dişi sivrisineklerin beslenmeleri ve üremeleri için kesinlikle kan emme ihtiyaçları vardır. Erkekleri ise meyve ve sebze sularını tercih ederler. Çok güçlü koku alma hissi olan bu böcekler, uzak mesafelerdeki insanların bile kokularını alırlar.

Tekst 11

Mangala Oyunu Nasıl Oynanır?

Mangala Türk zeka ve strateji oyunu iki kişiyle ve 5 set üzerinden oynanır. Oyun tahtası üzerinde, karşılıklı 6'şar adet olmak üzere, 12 küçük kuyu ve her oyuncunun taşlarını toplayacağı birer büyük hazine bulunmaktadır. Mangala Oyunu 48 taş ile oynanır.

Oyuncular 48 taşı her bir kuyuya 4'er adet olmak üzere dağıtırlar. Oyunda her oyuncunun önünde bulunan yan yana 6 küçük kuyu, o oyuncunun bölgesidir. Karşısında bulunan 6 küçük kuyu rakibinin bölgesidir. Oyuncular hazinelerinde en fazla taşı biriktirmeye çalışırlar. Oyun sonunda en çok taşı toplayan oyuncu oyun setini kazanmış olur. Oyuna kurayla başlanır. Oyunda 4 temel kural vardır.

Birinci Kural: Kura neticesinde başlama hakkı kazanan oyuncu kendi bölgesinde bulunan istediği kuyudan 4 adet taşı alır. Bir adet taşı aldığı kuyuya bırakıp saatin tersi yönünde, yani sola doğru her bir kuyuya birer adet taş bırakarak elindeki taşlar bitene kadar dağıtır. Elindeki son taş, kendi hazinesine denk gelirse, oyuncu tekrar oynama hakkına sahip olur. Oyuncunun kuyusunda tek taş varsa, sırası geldiğinde bu taşı sağındaki kuyuya taşıyabilir. Hamle sırası rakibine geçer. Her seferinde oyuncunun elinde kalan son taş oyunun kaderini belirler.

İkinci Kural: Hamle sırası gelen oyuncu kendi kuyusundan aldığı taşları dağıtırken elinde taş kaldıysa, rakibinin bölgesindeki kuyulara da taş bırakmaya devam eder. Oyuncunun elindeki son taş, rakibinin bölgesinde denk geldiği kuyudaki taşların sayısını çift sayı yaparsa (2, 4, 6, 8 gibi) oyuncu bu kuyuda yer alan tüm taşların sahibi olur ve onları kendi hazinesine koyar. Hamle sırası rakibine geçer.

Üçüncü Kural: Oyuncu taşları dağıtırken elinde kalan son taş, yine kendi bölgesinde yer alan boş bir kuyuya denk gelirse ve eğer bu boş kuyusunun karşısındaki kuyuda da rakibine ait taş varsa, hem rakibinin kuyusundaki taşları alır, hem de kendi boş kuyusuna bıraktığı taşı alıp hazinesine koyar. Hamle sırası rakibine geçer.

Dördüncü Kural: Oyunculardan herhangi birinin bölgesinde yer alan taşlar bittiğinde oyun seti biter. Oyunda kendi bölgesinde taşlarını ilk bitiren oyuncu, rakibinin bölgesinde bulunan tüm taşları da kazanır. Oyunculardan herhangi birinin önünde bulunan kuyularda taş kalmadığı zaman oyun sona erer. Dolayısıyla, oyunun dinamiği son ana kadar hiç düşmez.

Oyunu kazanan oyuncu 1 puan, kaybeden 0 puan ve berabere bitiren oyuncular yarım 0,5 puan alır.

Lees bij de volgende teksten steeds eerst de vraag voordat je de tekst zelf raadpleegt.

Tekst 12

E-Konsolosluk Pasaportlar

Başvuru Şartları

Umuma Mahsus Pasaportlar

Hizmet Pasaportu, Hususi veya Diplomatik Pasaport başvurusu için 5682 sayılı Pasaport Kanunu'nda belirtilen şartları taşımayan kişiler Umuma Mahsus Pasaport başvurusunda bulunabilirler.

Hususi Pasaportlar

Hususi Pasaportlar; Türkiye Büyük Millet Meclisi eski üyeleri, eski Bakanlar ile birinci, ikinci ve üçüncü derece kadrolarda bulunan veya bu kadrolar karşılık gösterilmek veya T.C. Emekli Sandığı ile ilgilendirilip emekli kesenekleri bu derecelerden kesilmek suretiyle sözleşmeli olarak çalıştırılan Devlet memurları ve diğer kamu görevlilerine; Diplomatik Pasaport verilmesini gerektiren vazifelerden başka herhangi bir resmi vazife ile veya kendi istekleriyle yabancı ülkelere gittikleri zaman verilir. Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu ve Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu Kurulu üyeleri için, T.C. Emekli Sandığı ile ilgilendirilme ve emekli keseneklerinin bu derecelerden kesilmesi şartı aranmaz. Bunlardan emeklilik veya çekilme sebepleri ile vazifelerinden ayrılmış olanlara da bu tür pasaport verilir. Büyükşehir il ve ilçe belediye başkanlarına, görevleri süresince Hususi Pasaport verilir. Hususi Pasaport alabilecek durumda bulunanların eşlerine de aynı tür pasaport verilir. Hususi Pasaport almaya hakkı bulunduğu sırada vefat edenlerin dul eşlerine başkası ile evlenmemiş ise aynı türden pasaport verilmesi mümkündür. Hususi damgalı pasaport alabilecek durumda bulunanların ergin olmayan veya ergin olsalar dahi yanlarında yaşayıp evli bulunmayan ve iş sahibi olmayan, öğrenimi devam eden çocuklarına 25 yaşının ikmaline kadar, yine ergin olsalar dahi yanlarında yaşayıp evli bulunmayan ve iş sahibi olmayan, aynı zamanda bedensel, zihinsel veya ruhsal özürlerinden en az biri nedeniyle sürekli bakıma muhtaç durumda olduğu resmi sağlık kurumlarının düzenlediği sağlık kurulu raporu ile belgelenen çocuklarına da hususi damgalı pasaport verilir.

Hizmet Pasaportları

Hizmet Pasaportları, Hükümetçe, Hususi İdarelerce veya Belediyelerce resmi vazifeye dış memleketlere gönderilenlere veya dış memleketlerde vazifeye alınanlara, Türkiye Cumhuriyeti'nin üyesi bulunduğu uluslararası kuruluşlarda memur statüsünde çalışanlara, Türk Hava Kurumu ve Türkiye Kızılay Cemiyeti'nce görevlendirilenlere verilir. Hizmet damgalı pasaport alabilecek durumda bulunanların eşlerine, ergin olmayan veya ergin olsalar dahi yanlarında yaşayıp evli bulunmayan ve iş sahibi olmayan, öğrenimi devam eden çocuklarına 25 yaşının ikmaline kadar, yine ergin olsalar dahi yanlarında yaşayıp evli bulunmayan ve iş sahibi olmayan, aynı zamanda bedensel, zihinsel veya ruhsal özürlerinden en az biri nedeniyle sürekli bakıma muhtaç durumda olduğu resmi sağlık kurumlarının düzenlediği sağlık kurulu raporu ile belgelenen çocuklarına da hak sahibi kişinin pasaportu ile aynı süre geçerli hizmet damgalı pasaport verilir.

Tekst 13

Türk Ev Tekstili Ürünleri

Çin'in finans ve ticaret merkezi Şanghay'da bugün başlayan İntertextile Şanghay Home Textiles Fuarı'na Türkiye'nin geniş yelpazede sergilediği ev tekstil ürünleri damgasını vurdu. Fuarı gezen Çinliler, Türk ürünlerinin sergilendiği stantlara oldukça büyük ilgi gösterdi.

Türkiye, beşinci olarak milli katılım sağladığı bu fuarda 54 firma ve 2500 metre karelik alanda temsil ediliyor. Fuara bakıldığında Türkiye'nin en düzgün ve katılım olarak en iyi temsili yaptığı gözleniyor. Türkiye'nin haricinde fuara Belçika, Hollanda, Almanya, İtalya, Portekiz, Güney Kore, Pakistan ve Hindistan gibi ülkeler de katılıyor. Fuarda Türkiye'nin sunduğu ürünlerdeki çeşitlilik oldukça ilgi çekiyor.

Uludağ Tekstil İhracatçıları Birliği (UTİB) organizasyonunda katılımın sağlandığı Şanghay'daki fuar, Türkiye'nin Çin pazarına girişi için büyük önem arz ediyor. Fuar aynı zamanda, Türkiye'nin pazara giriş çalışmalarını sistematik ve istikrarlı yaptığı takdirde, Çin pazarında başarılı olacağını gösteren önemli bir gösterge olarak görülüyor. Mermerle birlikte ev tekstili, Türkiye'nin Çin'de katıldığı fuarlarda Çinlilerin en çok ilgi gösterdiği iki sektör olarak biliniyor.

Çin Pazarının Hacmi 25 Milyar Dolar

Türkiye'nin 2011 yılında Çin'e ev tekstil ihracatı 50 milyon dolar oldu. Çin'in bu sektördeki toplam ithalatı 3 milyar dolar, iç pazar büyüklüğü ise 25 milyar dolar. Çin'in ev tekstili pazarı çok hızlı geliyor ve büyük potansiyel oluşturuyor. Nedeni ise, Çinlilerin kendi evleri için oluşturduğu talep ve Çin'deki otellerin gereksinimleri.

Türkiye, bu pazara 2007'den beri özel bir önem veriyor. Türkiye'nin ev tekstil ihracatında Çin 2007'de 73. sıradayken şimdi 18. sıraya yükseldi. Uzmanlar, Türkiye'nin 25 milyar dolara ulaşan Çin pazarından çok daha büyük pay alacağına inanıyor.

Dünyanın önde gelen 3 tekstil üretici ve ihracatçısından biri olan Türkiye'nin, bu pazardaki en büyük rakipleri ise Portekiz ve İtalya gibi ülkelerdir.

Fuara, Ekonomi Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı İbrahim Şenel, Türkiye'nin Pekin Ticaret Başmüşaviri Ender Öncü ve UTİB Başkanı İbrahim Burkay katılıyor. Shanghai New International Expo Centre'de yapılan fuar 30 Ağustos'ta sona erecek.

